

Mateusz Duba

Ogrody zoologiczne jako zakłady administracyjne

Abstrakt

Postawienie pytania o miejsce ogrodów zoologicznych w systematyce prawa administracyjnego pozwoliło na głębszą ich analizę i próbę ich typizacji w systemie prawa administracyjnego z nastawieniem na kwalifikację jako zakłady administracyjne. Funkcjonujące od ponad 200 lat ogrody zoologiczne przeszły zmiany funkcjonalne, które sprawiły, że obecnie działają w ramach ochrony przyrody. Nauka prawa administracyjnego wyróżnia ochronę przyrody jako zadania własne samorządów gminnych i wojewódzkich, a tworzone przez nie zakłady administracyjne służą wykonywaniu tych zadań. W literaturze podnosi się problem definicyjny zakładów administracyjnych i trudności związanych z kwalifikacją określonych działalności jako zakład publiczny. Mieszanie się prawa prywatnego z publicznym powoduje kolejne problemy prawne. Szczególną trudność doktryna ma w zakwalifikowaniu, bądź co najmniej uznaniu istnienia, nietypowych podmiotów administrujących, których istotą jest wykonywanie zadań publicznych przez podmioty niepubliczne, do konkretnego pojęcia wypracowanego na gruncie nauki prawa administracyjnego.

Przeprowadzona analiza pozwala na stwierdzenie, że obecnie funkcjonujące ogrody zoologiczne działają w kilku formach. Najliczniej są one prowadzone w formie klasycznego zakładu administracyjnego. Przedsiębiorstwa, fundacje oraz instytucje również są w tym zakresie wykorzystywane. Najciekawszą i nietypową formą prowadzenia jest tzw. prywatnoprawny zakład usług publicznych, który stanowi wyzwanie dla nauki prawa administracyjnego.

Analiza przeprowadzona w artykule pozwala wysunąć wniosek, że stan rzeczywisty wymusza otwarcie się prawodawcy na nowe pojęcia i przeprowadzenie reformy doktrynalnej w zakresie definicji i typologii szeroko rozumianych zakładów administracyjnych.

Słowa kluczowe: zakład administracyjny – ogród zoologiczny – administracja świadcząca – prywatnoprawne zakłady usług publicznych – ochrona przyrody